

Skiepijimas nuo COVID-19 po truputį išibėgėja, o viešojoje erdvėje kampanijos apie vakcinavimo naudą vis dar nematyti. Tuo metu „antivakseriai“ (tarp kurių - mažiausiai vienas Seimo narys) toliau „siaučia“ socialinėse medijose, eskaluodami skiepų šalutinius poveikius. Liūdna, tačiau visuomenei tai paašškinti paprastai ir suprantamai delsiama - Sveikatos apsaugos ministerija komunikacijos kampanijas žada kada nors ateityje.

Pirmadienį laidoje „LRT Forumas“ Sveikatos apsaugos viceministrė Živilė Simonaitytė išsakė poziciją, jog pasitarus su komunikacijos specialistais nuspręsta visuomenei nekomunikuoti apie vakcinaciją, kol nėra vakcinas. O dabar, kai dalis žmonių paskiepyta, dar tik žadama, anot viceministrės, suskaidyti visuomenę į tam tikras grupes ir tik tuomet komunikuoti. Su visa pagarba, viceministre, jūs rimtai? Kaip komunikacijos specialistė esu įsitikinusi, kad tokia situacija - mažų mažiausiai absurdiška ir SAM informavimas apie vakcinas yra visiškai neefektyvus.

Atsakomybė permetama savivaldybėms ir medikams

Pirmiausia primenu, kad dar gruodį LRT užsakymu atliktoje „Vilmorus“ apklausoje vos 45 proc. apklaustųjų pasakė, kad žada skiepytis nuo COVID-19. To daryti nesiruošė 22 proc. respondentų, o net 33 proc. atsakė dar nesantys tikri, ar skiepytis sutiks. Skaičius skausmingai iliustruoja ir medikų skiepijimas Visagine, garsėjančiame gyventojų palankumu rusiškai propagandai - ten skiepytis sutiko vos trečdalis miesto ligoninės darbuotojų.

Grįžtant prie statistikos, akivaizdu, kad net 55 proc., t.y. daugiau nei pusei, visuomenės trūksta objektyvios, aiškiai bei paprastai pateikiamos informacijos apie vakcinas naudą, galimus šalutinius poveikius ir kodėl jie nėra anomalija, o normali organizmo reakcija. Taip, „antivakserių“ nuomonės galbūt nepakeisim, bet dar bent trečdalį visuomenės įtikinti skiepytis tikrai labai svarbu, kad susiformuotų visuotinis imunitetas.

Minėtoje laidoje išryškėjo, jog SAM komunikacijos su visuomene klausimą linkusi nusimesti atsakomybę - esą apie skiepijimo procedūras atsakingos gydymo įstaigos bei savivaldybės. Tačiau norint pasiekti gerų rezultatų, būtina suformuoti vieningą komunikacijos kampaniją. Jei kiekviena institucija individualiai spręs, kaip ir ką daryti, nebus vieningo koordinavimo ir lyderystės, vakcinacija gali tapti vienu dideliu chaosu.

Skleisti mokslu pagrįstą informaciją reikėjo vakar

Kodėl manau, kad įvairiomis formomis informuoti visuomenę reikėjo anksčiau? Nes kuo anksčiau gyventojai išgirs mokslu pagrįstas žinias apie skiepus, tuo sklandžiau įveiksime kovą su nematomu priešu, vardu COVID-19. O dabar vadinamųjų „antivakserių“ platinamos žinutės apie jau paskiepytų žmonių patiriamus šalutinius poveikius sukuria nesaugumo jausmą, tad ir skiepų nauda neįsitikinę žmonės vakcinas gali tiesiog išsigąsti bei jos atsisakyti.

Tinkamą informavimo ir tikėjimą mokslu svarbą įrodo šalys, jau dabar sėkmingai skiepijančios piliečius. Štai tame pačiame „LRT Forume“ kalbėjusi Lietuvos ambasadorė

Izraelyje Lina Antanavičienė pažymėjo, kad sėkmingiausiai skiepijančioje šalyje „antivakserių“ tema net nėra eskaluojama, o gyventojai mokslu pasitiki.

Ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Renatas Norkus atkreipė dėmesį, kad teigiamai į skiepus žiūri 85 proc. britų. Vis dėlto šalyje gyvenančių kitų etninių bendruomenių tarpe skepticizmo kur kas daugiau. Todėl Didžioji Britanija koncentruojasi ne tik į vakcinavimo proceso techninį išpildymą, bet ir atsakingai imasi viešinimo kampanijų.

Kaip pasieksime, gyvenančius „paraštėse“?

Sėkmingai skiepijančių šalių praktiką patvirtina ir akademikai. Štai Harvardo universiteto mokslų daktaras, žinomas CNN žurnalistas [Fareed Zakaria](#) pastebi, jog ši pandemija išryškino drastišką visuomenių atskirtį. Jis akcentuoja, kad negalime ignoruoti žemesnio išsilavinimo žmonių ir jiems tiesiog iš viršaus nuleisti sprendimo, neva turi būti taip, kaip nusprendė labiau išsilavinusi mokslo bendruomenė. Anot profesoriaus, privalome kalbėti jų kalba, suprasti baimes, apie jas diskutuoti ir paaiškinti. Dialogas yra būtinas. Ir naivu tikėtis, kad tam tikrų abejotinų tiesų įsikibę žmonės, pamatę vieną informacinį pranešimą tiesiog nuspręs skiepytis. Patikima informacija turėti lydėti kone kiekviename mūsų žingsnyje. Štai čia noriu grįžti prie „Vilmorus“ apklausos, kuri parodė, jog daugiausiai nenorinčių skiepytis ir dvejojančių jų nauda gauna mažas pajamas, neturi ne tik aukštojo, bet ir vidurinio išsilavinimo, didelė dalis jų – kaimų gyventojų. Ką tai rodo? Kad šias visuomenės grupes pasiekti nebus lengva. Atokiai gyvenančius ir mažai pajamų turinčius gyventojus būtina informuoti per masinę žiniasklaidą, ypač televiziją, radiją, taip pat socialines medijas. O įtaigią reklamą bei ją papildančiais kokybiškais bei kūrybiškais sprendimais paremtas komunikacijos kampanijas paruošti užtrunka.

Tad miela Sveikatos apsaugos ministerija, kviečiu nedelsiant raitotis rankoves ir aktyviai skleisti patikrintas žinias. Nes tikiu, jūs tikrai nenorite, kad įdėjus daug pastangų vakcinų patekimui į Lietuvą, vėliau jos tiesiog stovėtų šaldytuvuose, o šalis ir toliau gyventų karantine.

Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)